

Tomasz Pudłocki, *Zapomniany dyrektor Bolesław Stojanowski*, „Nasz Przemyśl” 2010, nr 8, s. 41

Bolesław Stojanowski

Należał do ścisłej czołówki inteligencji miasta i był przykładem na to, że na przełomie XIX i XX w. Przemyśl przyciągał wielu krakowian i lwowian. Bolesław Stojanowski uosabiał wszelkie cechy przedwojennego inteligenta: posiadał wyższe wykształcenie, ubierał się nienagannie, słynął z doskonałych manier, był aktywny w życiu publicznym. Był przykładem na to, że nauczyciele szkoły średniej należeli do elity swojego miasta. Nie tylko z racji zawodu, ale nade wszystko dzięki swojej postawie społecznej.

Urodził się 17 XII 1859 r. w Krakowie. Uczęszczał do miejscowego Gimnazjum św. Jacka, gdzie maturę zdał w 1879 r. W latach 1879/80–1882/83 studiował filologię klasyczną i polską na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Jagiellońskiego. 14 IX 1884 r. mianowany został przez Radę Szkolną Krakową zastępcą nauczyciela w Gimnazjum Nowym Sączu, ale już po dwóch latach przeniesiony został 27 II 1886 r. do Gimnazjum w Tarnopolu. Egzamin nauczycielski zdał przed Krakowską Komisją Egzaminacyjną 23 V 1892 r. z filologii klasycznej jako przedmiotu głównego i języka polskiego jako dodatkowego. Mianowany został 10 VIII 1892 r. rzeczywistym nauczycielem w I Gimnazjum w Przemyślu. Od tego czasu związał się już na stałe z nadsańskim miastem.

Stopniowo zdobył wszystkie ówczesne szczeble w karierze nauczyciela szkoły średniej: tytuł profesora

ra i stabilizację uzyskał 17 X 1895 r., VII rangę służbową – 1 I 1913 r., a tytuł radcy szkolnego 29 V 1914 r. W r. szk. 1906/1907 pełnił obowiązki kierownika nowo powstałego Gimnazjum w Przemysłu na Zasaniu, konkursu na dyrektora jednak nie wygrał i pozostał nauczycielem w I Gimnazjum. W tym czasie opublikował *Współdziałanie domu ze szkołą. Szkic odczytu wygłoszonego na zebraniu niedzielnym przez p. dyr. ...*, („Echo Przemyskie” R. 11: 1906 nr 90 s. 3).

W okresie oblężenia Twierdzy Przemyśl i ewakuacji mieszkańców miasta (1914–1915) przebywał w Brnie, gdzie był kierownikiem kursów teoretycznych z zakresu szkoły średniej zorganizowanych przez przebywających tam Polaków. Po powrocie do Przemyśla nadal pracował w I Gimnazjum, a dodatkowo w latach 1915/16–1917/18 uczył w Gimnazjum Żeńskim Anny Rachalskiej. Przeniesiony do II Państwowego Gimnazjum im. prof. Kazimierza Morawskiego w Przemysłu od 1 IX 1923 r.; w okresie 1 II – 5 VIII 1925 pełnił obowiązki dyrektora szkoły. To za jego czasów szkoła uzyskała imię jednego z najwybitniejszych polskich filologów klasycznych – w ten sposób nauczyciele II Gimnazjum (w tym i Stojanowski) uhonorowali swego mistrza. Od 16 II 1926 r. był na urlopie zdrowotnym, a 31 X 1926 r. został przeniesiony w stan spoczynku. Ze względu na duży prestiż, jakim cieszył się w miejscowym środowisku, kuratorium wyraziło zgodę, by jako emeryt w latach 1927/28–1929/30 był dyrektorem Prywatnego Seminarium Nauczycielskiego Męskiego w Przemysłu. Stojanowski nie tylko podniósł poziom nauczania w szkole (mimo wieku bardzo twórczo podążając za zmianami w oświacie), ale

i wydał dwa sprawozdania drukowane ze swej działalności (jedyne w historii tej szkoły).

Choć nie należał do najwybitniejszych filologów mieszkających nad Sanem i on pozostał aktywny naukowo. W sprawozdaniu dyrekcji I Gimnazjum za r. szk. 1912/1913 ogłosił rozprawę *Król Edyp. Przemówienie informacyjne z okazji przedstawienia Sofoklesowego „Króla Edypa” przez młodzież gimnazjalną* (s. 3–12) – (rec. A. Rapaport, „Eos” R. 20: 1914, z. 1, s. 95). Ponadto ogłosił przekład Cycerona *Mowy za A. L. Archiaszem* (wydanie z preparacjami) Przemysł 1922 (Książnica Klasyków Łacińskich, nr 9), a także szkolne opracowanie *Lalki* Prusa, Przemysł 1922 (Książnica Komentarzy, t. 7). Ponadto przez szereg lat działał społecznie. Należał m.in. do Komitetu Wykonawczego przemyskich obchodów ku czci Asnyka (20 XI 1927 r.). Był członkiem m.in. TPN w Przemysłu, Polskiego Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół”, Stowarzyszenia Opieki nad Młodzieżą w Przemysłu, Towarzystwa Szkoły Ludowej, czy Towarzystwa Nauczycieli Szkół Wyższych (w okresie od 19 I 1916 do 23 II 1917 r. był przewodniczącym lokalnego oddziału)

W czasie wojny, już jako wdowiec, pozostał w Przemysłu. Zm. 3 VII 1944 r. w Przemysłu i pochowany został na Cmentarzu Głównym.